

Essy-li spěwał,
Pitnje džělat,
Strowja cze
Eswójbnj statot,
A twój šwjatot
Gradny je.

Sa staw spróznj
Napoј móznj
Lubosč ma;
Bóh pač šwěrnj
Pšes spač měrnj
Čerštwosč da.

Njeh ty spěwałš,
Eswěrnje džělaš
Wjchědne dny;
Džen pač šwjatn,
Duschi datn,
Wotpoczń ty.

S njebješ mana
Njeh čzi kmana
Žiwosč je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wotšchew čze!

F.

Szerbiske njedželike łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Esmolerjez knihiczišchczětni w Budušchinje a je tam ša šchwórtlětnu pšchedplatu 40 up. dostacž.

19. njedžela po šwj. Trojizy.

Wichizł. 23, 26.

Da j mi, mój šyno, twoju wutrobu!

Schtó tón je, kiž takle k nam rěczi?

Hlej, to je tón Anjes, wschěhomóznj stworicžel njebješow a semje, Jesuš Khrustuš, našch Ebožnik, kiž je naš warbowal a wukupil se šwojej šwjatej krowju. Kiž je našchu wutrobu stworił, kiž je ju wumohl, kiž ju šwjeczi, tón šwjatny trojeniczi Bóh a Anjes ju žada. A nima wón najwjetsche prawo, našche wutroby šebi žadacz? Wón je nam tež šwoju wutrobu wotanknył a je šwoju wutrobu najprjedy dał, kaž jeho šłowo šwědczi: „Moja wutroba k njemu steji, šo šo nad nim šmilicž dyrbj, praji tón Anjes“. Pšchetoz my běchmy šo wot Boha šabludžili a w hrěchach šhubjeni; nam hrožesche Boži hněw, jeho khostanje, kiž trjedicž dyrbi wschitkich pšcheczimnych, wschitkich, kotšiz šu jeho kasnje pšchstupili.

Alle nětk je wot naš poklecze prjecž wsate pšches teho, kiž je našche hrěchi na šo wšal a naš š Bohom wujednal. Nětk je nam hnada wěsta pšches krej a prawdosč Khrusta.

Schto naš nětko čžeri?

Ta lubosč Khrustušowa. Móžesž šo k tutej lubosčzi pšcheczijchczecz? A schto tuta lubosč žada? Twoju wutrobu.

Pawoł drje (Romšk. 12, 1) kšchesczijanam pšchiwola, šo bychy šwoje čželo Bohu podali ša žiwy, šwjatny a Bohu špodobny wopor. A my dyrbimy Boha kšwalicž

na našchim čžele a na našchim duchu, kotrejž stej Božej. Winojczzi šmy, jemu šlužicž we wěrnej prawdosčzi a šwjatosčzi šwoje žiwe dny.

Alle schtož wutrobu temu Anjesej dawa, tón tež wschitko jemu dawa, a wschitko w nim budže tež šlušhecž temu Anjesej, jenož šo wutroba jemu šłuzi. Njeh je jenož wutroba wot lubosčze Khrustušoweje pšchewinjena a pšches ducha lubosčze nowa stworenja, tak šo šo modli: Stwor we mni, Božo, čžistu wutrobu! dha tež budže nětk čžinicž po Božej woli a budže pošlušna.

Kak njedyrbjala šo žyle jemu podacz?

Je pač wutroba jemu podata, dha tež budže nětko wschitko jemu do jeho šlužby date. Twojej woczzi hladatej nětk stajnje na teho Anjesa, twojej wuschki kěžbujetej na hlóš dobrego pastyrja, twojej ruzy čžinitej, schtož šo jemu špodoba, twojej nosy kšodžitej po puczju jeho pšchikasnjom. Schto by hišchče pobrachowalo na šlužbje teho Anjesa, hdyž wutroba jemu šlušcha? „Hdyž ju ta lubosč šhreje, dha wona čžesczi čze.“ Wutroba, kiž teho Anjesa lubuje, djerzi wschitke kasnje, šłuzi jemu w lubosčzi k bratram, wopokaže šo šmilna a pšcheczelna, lubosčziwa a dobrocziwa.

Schto by ji čžezko bylo? Schto by njepšchewinyła?

Schto by njesnješla?

Hdyž japoschtoljo w lubosčzi a šwěrnosčzi Jesušeje šlužachu, hdyž wschitke čžerpjenje šwólniwje šnješechu, hdyž šameje šmjercze šo njebojachu, hdyž w prawej bratrowskej lubosčzi kšodžachu, schto je jich pošlyniko a čžeriko? To bē lubosč, kiž jich čžerjesche. Šich wutroba horjesche šo š lubosčzu k temu Anjesej, jich wutroba šlušchesche žyle

temu Knjesej a na ničžo druge njehladachu, hacž na to, so bychu šo temu Knjesej špodobali. A ženje hinaš bylo njeje, hacž so wutroby, kiž bëchu Jesušej žyle šo podale a jemu šluščachu, tež jemu šlužachu.

Alle je tež twoja wutroba jemu podata?

Ty dyrbišch jeho lubowacž s žylej šwojej dušču, s žylej šwojej wutrobu, s žylej šwojej myšlu. Wón nochze, so by položja wutroby šwëtej šluščala, druga paš jemu. Wón tež žada, so by s ničžim drugim šwoju wutrobu njenafšyczil hacž jenož s jeho lubošču.

Šdyž tebe hordoščž cžehnje a wabi, dha ty tola jemu nješlužišch. Šdyž šhodžišch w šwëtnjej luboščži, dha Boža luboščž w tebi njewoštanje. Šdyž ty šwojeho bratra nje-lubujesh, kak možesh ty Boha lubowacž? Šdyž hrëchi twoju wutrobu wupušča, dha ty Jesuša nje-lubujesh, ale šchizujesh jeho s nowa.

O šlyšch hlož wëczneje lubošče, kiž tebi praji: „Daj mi twoju wutrobu, ty šyno, ty džowka, ty mužo, ty žona! Njesh tež pola tebe reša: „Druhemu šo nješlubju, wutrobu njewotamknu. Šchindž ty šam do wutroby, ty mój luby Jesuš šy. Njesh tón Knješ podarmo njeprošy, nje-komdž šo, ale šywataj š njemu. Njesh je tež do twojeje wutroby wulata ta luboščž Boža w Šhryštufu ššhes šwjateho Ducha š žiwjenju a š šbžnosčži.

Šamjen.

Žiwa nadžija.

Bóh žiwy je, wón njewumrje,
Bóh je mój trošcht a žiwjenje;
Njesh wšchitko šandže na šwëczži,
Ta nadžija mje šwječeli:
B ó h ž i w y j e.

Bóh žiwy je, šchto rudžu šo?
We tebi, ty mój Jesušo,
Še nam ta hnada šhadžala,
Kiž mëra šhlnoščž podawa:
B ó h ž i w y j e.

Šdyž šo cži štyščeže po troščeži,
A wšchelka šbicz cže rošrudži,
Dha praj ty, moja wutroba:
„Nje trošchtuje ta nadžija:
B ó h ž i w y j e.“

Njesh tež wón druhdy šchwika mje,
Wšchaf wëm, so jeho šhoštanje
Nam šluži š našchom' šepšchemu
A pošhlni tu nadžiju:
B ó h ž i w y j e.

Bóh žiwy je a šnaje wšcho,
Wón šlyšchi mje a stara šo,
Kak by wón s nušy pomhaj mi,
Wón moju proštwu wušlyšchi:
B ó h ž i w y j e.

Šdyž do šchizja mje položži,
A wutroba šo naštróži
Šched teje šmjercže hórkoščžu,
Dha hnydom ja tak šanješu:
B ó h ž i w y j e.

Mój Wótcže, štaraj dale šo,
Ša šwoje šlabe džëczatko.
Ša wšchón šo tebi dowërju;
Ša mam tu wješlu nadžiju:
B ó h ž i w y j e.

Pucžowanje po Božim pišnje

abo

šajle myšle nadëndžech, Bože šlowo cžitajo.

Šodawa šwërný cžitar „Pomhaj Bóh-a“.

1. knihi Móššakowe, 43. šlaw.

(Šofracžowanje.)

43. šlaw.

Šakubowi šynojo pucžuja s Benjaminom do Ešgyptoškije.

I, 1—14. Dofelž drohota njepšchestanje, je Šakub nušowaný, so šwojich šynow s nowa do Ešgyptoškije poščeje. Šuda paš šdželi nanej, so nješmëdža bješ Benjaminu poščinčž. Dofelž šo nan hiščeže dale pošhecžiwu temu šepjera, wošmje Šuda rukowanje ša Benjaminu. Duž dha šwoli Šakub, abo wjele bóle Šrael do teho, šastara šwojich pucžowarjow s darani a dvojimi šupnymi šjenješami a poščeje jich na pucž s požohnowanjom podajzy šo do Božeje wole.

1. Wulka drohota paš bëšche w kraju, cžim dlëje, cžim hórje, dofelž bë po přënim šhudym læče hnydom šo druge nawalilo.

2. A šta šo pošchi wšchej šlutniwoščži — pošchetož cžlowjek narašchich krajinow šnaje, kak može šo w nušy tež s šhudej jëdžu špokojicž — so bëchu žito bórny šjedli, kotrež bëchu s Ešgyptoškije pošchinješli; duž rjeknu jich nan š nim: džicže šašo a nakupče nam nëšchto š jëdži, šo wë, so budže to pošchëzo malo ša našche wulke hošpodarštwu.

Šda šo, so šu jenož Šakubowi šwóšbni žito doštawali, wotrocžy paš šu šo dyrbjeli s forješchami, šelami a mloškom žiwicž.

3. Šehdy jemu Šuda wotmolwi, kotryž mëješche hiščeže najwjazy nahladnoščže pošchi nanje, hdyž bëchu jeho Šimeon, Šewi a tež Šuben wulzy jara šranili, prajizy: Tón muž šo jara wulzy šarjekny a je nam pošchibahal, prajizy: Wšy njedyrbicže mojego woblicža wohladacž, njebudže-li wašch bratr s wami.

4. Še-li so chžesh našcheho bratra s nami poščlacž, dha chžemy dele cžahnyčž a tebi jëdž nakupicž.

5. Še-li so paš jeho njepoščelesh, dha njepocžehnjemy dele; pošchetož tón muž je š nam prajil: Wšy njedyrbicže mojego woblicža wohladacž, šhida-šo budže wašch bratr s wami.

6. Šrael, rošhorjenny w šwojej dušchi, džëshche: Čžeho dla šče mi tak šlë ščinili, so šče temu mužej powjedžili, so macže hiščeže jeneho bratra? Njeshyščeže mohli to radšcho šamjelcžecž?

7. Woni wotmolwichu: Tón muž šo tak šwëru a tola tak pošhipadnje woprašchowašche ša nami a ša našchim pošhecželštwom, a džëshche: Še hiščeže wašch nan žiwy? Macže wy hiščeže jeneho bratra? Ša to jemu wotmolwichmy po wšchej prawdže, kak wón šo naš prašcheshche, ničeho šleho šo njebojizy. Šak šmy my mohli wjedžecž a jenož nëšaf s daloka šacžucž, so budže prajicž: Šschiwjedžëže wašcheho bratra šem dele!

Drje njeje šo Šosef runje ša nanom a ša bratrom naprašchowaš, ale winowajzy jich, so šu wobhonjerjo, bë jich tak do wuštoščow šahnaš, so njewjedžachu šebi hinaš radžicž, hacž šo jemu wšcho jich šwóšbu nastupaze šdžëlichu. Tola mëšče je wón šhoniwšchi wo namu a bratru šo tak prašchal.

8. Ša to džëshche Šuda nëtko šašo jenicžki, kotryž šo šlowa šmozowa, š Šraelej, šwojemu nanej: Wšščel teho hólza šo mnu, šo štanwšchi pocžehnjemy, a budžemy živi a njewumrjemy, ani my, ani ty, ani našche džëczatka.

9. Ša chžu rukowacž ša njeho, s mojeje rufi dyrbišch jeho žadacž. Še-li so ja tebi jeho šašo njepšchiwjedu a žiweho, cžerstweho a cžileho pošched twojej wocži njepoštaju, dha budu ja moje žiwe dny we wini a šchtož mi napožožišch, chžu cžëpicž jako šhoštanje.

Šuda je nëhdy radžil, so bychu Šosefa pošchedali; teho dla je wón nëtkole, hdyž je šwëdomje w Šakubowch šynach wotucžilo, tak šrëczniwy, podobnje jako pošdžišcho pošched Šosefom. Šubenome porucženje paš njemëješche žaneho rošuma, a wošta teho dla bješ wšcheho šacžiščeža.

10. Šchetož hdy bychmy twojeho dotalnego špjecžowanja dla njewocžakowali, bychmy drje hižo dwóizy šašo pošchishli, nëtko paš je nuša nanajwjetšcha; njeshadžerž naš teho dla dlëje.

11. Šehdom džëshche Šrael š nim, jich nan, wojowawšchi wošpjet s Bohom a cžlowjekami a podajzy šo nëtko do Božeje wole

ſ uowa dobywſchi: Se-li ſo taſ dyrbi bycz, dha czinje to, a nabheteje najlepsich, we wukraju khwalenych a wazenykh plodow nashcho kraja do waschich mechow a pschinjesze temu muzej dary, ſo by wam byl pschihileny, neshcho balsama a neshcho mjedu a forjenje a maru a datlow a mandlow.

Sakub je ſo rozkudzil, ſo by Benjamina doma wobthowal, Wobh pak njeſtozuje ſo po tym, t czemuz je jeho wotroczt ſo rozkudzil, ale dze ſwój runy pucz ſ Sakubowym domom. Slod krjuduje czezte wſchón kraj, a Joſef, Bozi jaſtupnik na jemi, kotremuz je ſpozcjene, ſo by ſwój dom wodzil, ma runje taſ krute, ſo nje-nathilaze ſmyhlenje; pódla hórkeho hloda ſteji njeſchemenjomne ſlowo: „Wy njedyrbieze mojeho woblicza wohladacz, khiba ſo budze wasch bratr ſ wami.“ Na tutej ſtale ma ſo Sakubowe rozkudzenje rozkudzenje; wón dyrbi ſo ſkónczuje tulecz. Se to poſlednje czezte wuſpytowanie ſa ſwjateho patriarchu, a my ſpónajemy tež tu wuſpytowaneho wojownika Bozeho: niz ſ morlotazym a ſo ſpjeczowazym duchom poda ſo wón do ſwojeho wokuda, ale hdyz je wſcho ſpjeczowanie podarmo, dha ſo wón ſhraba, rjaduje wſcho ſ dobrej wobhladnivoſczu a poruczi wſcho Bohu wſchedomóznemu.

Tu ſhonimy, ſ kajtimi plodami ſo hižo najſtarſchi Paláſtinski kraj wuſnamjenjeſche, a ſchto je psches wikowarſtvo karawanow do ſukhodnych krajow, woſebje do Egyptowſkeje pschedawal. Tſi tutych plodow ſu ſo hižo mjes tamnymi naſpomnie, kotrež ſu ſmaelſzy do Egyptowſkeje domozowali.

Najpriedy mjenuje ſo „zori“ abo balsam, kotryž je ſtary ſwét ſa plód ſnal, kotryž móžeſche jenož ſ Paláſtinskeje ſo wuwozowacz. Ludžo doſtawachu jón wot kerſa ſ mjenom „zakkum“. „Balsam je ſchtom, niz runje wulki; taſ rucze hacž halofa nabubni, hdyž ſo je zeleſom ſrani, naſtróža ſo žily, ale ſ wótrym kamjenjom abo ſ czrjopom ſo ſaczekliſna wotewri, a czezczazu bręczku na-ložuja lékarjo“, powjeda Romiſki ſpiſaczel Tazitus. Al Plinius druhi romſki ſpiſaczel piſa: „Rhežor Veſpaſian je jako přeni měſtej Romej tutón kerſ pokaſal. Wón nam nětko ſluži a placzi nam daſ ſ jeho ludom. Wón je winowemu pjeſtej bóle podobny dylſi myrcze; psches wotložki ſo rosmnoži a roſſchéri ſo na hórſach jako winowy pjeſt, hdyž bjeſ kolika ſteji. Zopjena ſu najbóle na ruku podobne, a kerſ je ſtajnje ſeleny. Židža ſu pscheczivo njemu ſakhadželi, a ſamo wo jenički ſchtomit je ſo wojowalo. Nětkole hadža jón wyſchnoſcz a tutych kerſow njeje ženje wjazny bylo a wone njeſu wyſchſche byle, dylſi nětko. Bręczka, kotraž ſ rany je ſchleňzu, ſ kamjenjom abo ſ koſczu reſnjeneje czeče, reſa opobalsamum, a wonja wubjernje rjenje; ale jenož žitke ſylſuja kapſi, a ſ woſmu hromadžuja je ludžo do bólcžkow ſ roha.“

Dale naſpomni ſo „d' baſch“ abo mēd. Tole njeje po ſdaczu mēd wot pczolow, dokelž to njeby ani drohotny dar byl, ani njebe w Egyptowſkej žadny, ale ſhuſczena bręczka ſ winowych kitkow, kajkuž hiſchje ſa naſche czaſy ſ hebronſkich ſtron po někotrych ſtach wjelbludſkich czežow ſo do Egyptowſkeje, na winje khudſcheje, wuwožuja. Dženſa narjenuje ſo tutemu mjedu „dibſ“.

Botom je mjenowane „n'koth“, někaſta družina gumnija wot roſtliny tragakanth abo koſolowych dorncželow; ſu to niſke roſtliny na Libanowſkich horach. Woſebje trjebaſche ſo tutón gummi ſa kurjenje a pschi hojenju.

Mara, hebrejſzy „lot“, je derje wonjaza, njeſka a tučzna naſeleſi žiwiza na halofach žiſtowych róžow, kotraž ſo rano ſahe koſam do brody pschilēpi. Maložowala je ſo mara ſa hojazny brēdt pschi ſwonkownych a ſnutſkownych khoroſczach.

„Botraim“ — mandle — ſu plody je ſchto, kotryž je terebintam podobny; tute plody ſu podobhojte, worjeſchki ſ wótrymi kromami, něhdže taſ wulke, kaž naſche worjeſchki. Sorno tutych worjechow be ſa ſtare czaſy wulzy lubowane, a ludžo na-ložowachu je ſa brēdt, hdyž be jēdojty hat człowjeka rubnyl.

Mandle ſkóncznje bēchu w Paláſtinje doma.

Hdyž je Sakub tute dary Joſeje pōžlal, je nan ſyna czeſczit a je ſo psched nim klonil, kaž be ſón prajil.

12. Wſmicze tež druge pjenjeſy ſobu, ſo móžeče jemu nowe žito ſaplaczicz; pjenjeſy pak, kotrež ſu ſ wječcha na naſchich mechach položene byle, pschinjesze tež ſažo ſobu; ſnadž je ſo ſamylene ſtało, a bjeſ dwēla budže ſo tamnemu muzej ſpodobacz, hdyž pō-ſnaje, ſo ſeje ſprawni a ſo njechacze ſo ſe ſamylenejom wobohaczicz.

13. Wſmicze tež wascheho bratra, najdróžſche, ſchtož wam ſobu dam, ſtańče a džicze ſažo t temu muzej.

14. Ale wſchedomózný Wobh daſ wam ſmilnoſcz psched tym mužom, ſo wam wón puſchczi wascheho drugeho bratra, Simeona,

a Benjamina. Za pak ſym mjes tym bjeſ džecz, jako wurubjeny, njewjedžizy, hacž je hdy ſažo wohladam. Wó — mam-li dha bycz bjeſ džecz, dha njech je! Podam ſo do Bozeje wole.

(Poftracžowanie.)

Bohahanjer.

„S czim chzeče mje wy pschewēdczicz, ſo je Wobh, hdyž wam do woczow praju, ſo žadny Wobh njeje“, taſ wopraſcha ſo něhdny někaſti bohahanjer biſkopa Borowſkeho. Tón ſamý ſebi to dolho njeroſmyſli, ale džeiſche: „Sa njewēm, hacž dyrbiu ſebi teho dla halle wulku prózu dawacz; njech wam Boze piſmo na to wotmolwi, wſchaf je tam w nim hižo hewaf wo waſ rēcz.“ „Womni? — Kaſ je to tola móžno“, ſo hanjer wopraſcha, a biſkop wotmolwi: „Haj, haj, wo waſ, a to w 53. psalmje a tam w 1. ſchtuczzy“, wotewri bibliju a cžitafche: Slupi rjetnu w ſwojej wutrobje: Wobh njeje.

Tež dopokaſmo k ſlowam Gal. 6, 7.

W jara ſuchim lēče 1842 bēch ſ jenyj pscheczelow w ſchle-ſynſkej kupjeli ſlinſburku. Tudy pschewwachmy pola wuja mojeho towaſcha, kiž bēche kowaf. K temu pschihadžowachu woſebje wjele burſkich ludži ſ rólnym gratom, a mjes nimi bēche wjele duſchnych ludži. Žedny khētro wobſtarny muž pocza nam juntrōcz powjedacz wo někaſtim wuſmēwzu, kotryž bēche psched krótkim ſaſluženu mſdu ſwojeje ſamopaſchmoſče doſtal. Mjenujzy, w korezmje bēchu ſebi ludžo wo horjazej ſuchocze powjedali a nětoſi ſjawnje wuſnawali, ſo je to prut Bozeje ruki, naſcheho nje-džaka dla. Žedny ſ pschitomnych bēche pak poczał njehorne žorty ſ Božim wodženjom cžinicž a be prajil: „Haj, hdy by Wobh žaneje wody wjazny mēl, dha by nam hižo deicheža pōžlal; w mojim hacze mam hiſchje wody doſcz, jutſje chzu ſ konjomaj do njeho ſabnacž a ju pschemēricž!“ Kaž bēchu jemu to roſpomniczi mužoj pō- hroſyli a wēſchczili, taſ bēche ſo jemu tež ſeſchlo; wón be ſjel wodu mēricž, ale hlubokoſcz teje ſameje njeje niſkomu powjedzil, dokelž ſo tam tepi.

Dobra rada.

Žedny ſchleňczērſki towaſch, ewangeliſkeje wēry człowjet w katholiſkim měicze, pocza wo ſwoju ſbóžnoſcz ſtarocžiny bycz. So by ſwój njepokoj wotbyl a t wēſtoſczi Bozeje hnady pschichol, ſpytowaſche wón wſchelake, ale podarmo. Napoſledku ſo wón nadžijeſche, w katholiſkej zyrkwi a pola katholiſkeho duchowneho tón pytany rjany dar namaſacz. Al hdyže tón wēſcziccho namaſam, ſebi wón myſleſche, hacž w Romje, tutym přenim měicze ſchēſczijan-ſtwa? Wón wobſamkny, hnydom do Roma hič. Tam bu wón t jeneho kardinala ſpowjednemu wótzej pokaſany; na teho ſo wón wobroczi a jemu ſwój njemēr a ſwoju potajnu žadoſcz wuſna a cžež dla bēche pschichol. ſjemi. Ale tón ſpowjedny wótž jemu měſto wſchitkeho dolheho wotmolwjenja praji: „Wój ſyno, dži ſažo dom do ſwojeho wótžneho kraja, cžitaj Jana Arndtowe wērne ſchēſczijanſtvo, cžitaj jo ſwērnje a ſ modlitwu, dha budže psches Božu hnadu twoja wutrobna žadoſcz ſpokojena“. Wón to cžinjjeſche a namaſa nětko mēr ſa ſwoju duſchu.

Kak budže człowjek prawy psched Bohom, ſbóžny a ſwjaty?

Žedny nan mějeſche wjele džecz, tute bēchu wſchē do czečeje a ſmjertneje khoroſče ſapadnyle. To rudžeſche nana, pschetož wón mějeſche ſwoje džecz wulzy jara lubo a žadaſche wutrobaje jich wuſtrowjenje. Teho dla pschiwjedže wón t nim jara pschecz-neho a mudreho lékarja ſ tutymi ſlowami: „Hlejče, tu wjedu wam lékarja, jemu ſo dowērcze, a poſluchajče žyle; ſchtož wón wam praji, do cžinje, dha budže wotkhoricz. Bēchu pak mjes tutymi džeczimi lohko ſmyſlne a khroble, te mēnjachu, ſo móža bjeſ lékar-ſkeje pomozy wotkhoricz, ſazpichu nanowu próſtwu a nočzychu žanu lékarſku pomoz wužiwacz, ale wotwobrocžichu ſo ſe ſwojej wutrobu wot njeho. Nan to widžiwſchi njemējeſche žaneho ſpodo-

banja nad nimi, dofelž jemu njewěrjachu a šo lěkarjej njedowěrlichu; a tak semrjachu tute džěczi jene po druhim na tutu khorosęz psches jich šamšnu winu. Druhe džěczi pak šo podachu a dowěrlichu zyle tutemu lěkarjej, bęchu šwojeho nana wješele, wotkhorichu a buch u strome psches nanowu lubosęz a lěkaršku pomoz.

Tutón nan je našch Bóh: khorosęz džěczi šmy my hrěšnižy: lěkar je našch Knjes a Šbóžnik: do njeho wěrlic, šo jemu dowěrlic, čini prawych psched Bohom (tajkich, fajkich) chze našch Bóh męcž Jan. 6, 40.) psches to, šo činimy po woli Wótza, dostawamy jeho dobre spodobanje — tuto wobšedžecž je šbóžnosęz a psches lěkaršku pomoz wotkhorintž, budžemy stromi t. j. wušwjeczeni.

Sapowjedžene tsi próstwy.

Jedyn šlužobny štejesche pola šwojeho knjesa jara derje, tak šo wón, jako tamny šlužobny šthori, šam t njemu pschidže, šo woprascha, hacž jemu hdže šcho pobrachuje, a jemu polubi, šo dyrbi dostacž, šchož šebi požada. Šaj, wotmolwi šlužobny, by temu tak bylo, dha chyzł šo rady špokojicž. Knjes wobkruczi, šo nochze jemu niczo šapowjedžicž, šo dyrbi jeno khoroble požadacž. Na to prošesche šlužobny wo trojate: 1) šo chyzł jemu jeho knjes tola pomhacž, šo njeby wumrjel. Knjes pak šamolwi šo a džesche: „to nješteri w mojej mozy“. Na to džesche šlužobny: 2) „njemóžesč to, dha wumozž mje jeno jenicžku hodžinu dolho wot mojeje bolosęze, šo bych kuff wotpocznyč mohl“. Knjes wotmolwi, šo tež to njesamože. „Nó hdžž tež to doštacž njemóžu“, praji šlužobny, „dha wobštaraj mi tola 3) po mojej šnjerczi jeno jenu nóž dobru hospodu.“ Knjes džesche, „to šu wscho węzy, kiž nješteri w mojej, ale w Božej mozy“. Duž poča šlužobny plakacž a rjetny: „to je, šchož mje tak wulzy jara šrudzi, šo šym tajsemu knjesej šlužil, kiž mi jenicžku hodžinu wotpoczinka a niz jenu jenicžku nóž dobru hospodu dacž njesamože, a šo šo nješym štaral wo teho Knjesa, pola kotrehož bych węcžnje živy byčž mohl“. A wobroczi šo t tym, kiž bęchu jeho wobšturili, š tutym šlowami: „Lubi, dajęze šebi radžicž, budžęze psches moju šchodu mudri a šlužęze temu Knjesej, kiž móže waš w pošlednje nusy wotšewicž a š kónu węcžneho žiwjenja wobdaricž.“

Wšhelcžisny.

I. Jako šhęzor Josef II. tječzi džęn julija 1787 w Lufienburku wulki zyrkwinski šwjedžęn wopyta, njębyže šo wón na krašny trón, kotryž bęchu jemu psched woltarjom natwarili, ale šo šwjedža mješ ludom pošlakny š tymi šlowami: „Wostajęze to, psched tym najwšchšchim Knjesom šmy wšchitzy šwojeho runja.

II. Šunu pschidže jena macž ke nuni a mi powjedasche, šo je jejny šynk, hdžž dyrbjesche ji „Wótęze našch“ špewacž, pschi pjatej próstwy š hłošom šaplakal, a šo njeje dal šmęrowacž, doniž njeje wušnył. Ša ji wotmolwicz: „Wašch hłočęz je pjecza je šwojej šotšicžku husto w njejednocęze a ju šamo bije. W pošlednjej nabožinskej hodžinje šym mješ druhim tež na to pschichol, šo Bóh luby Knjes tym njewodawa, kotšiz šwojemu bližšchemu š wutroby njewodawaju. Š teho šu waschewo šynkowe šylšy. Derje jemu, šo šu pschidžle. Mješch nakasany po Božich pučžach khdžži.“

III. Male džěcžatko, kiž bę šwojeho wučerja 3. Móš. 19, 32. „Psched šchędžiwěj hłowu dyrbišch poštanęz a šarych čęšęciz“ wukladowacž šlyšchalo, džęšche tón šamy džęn psched wječorom, šwoju macžer ša ruku wjedžo, po haky domoj. Njenadžujzy to džěcžo ji šawola: „Tu je jedyn! tu je jedyn!“ Macž šo nastroža a džesche: „Šchtoha?“ — „Šedyn šchędžiwz“, wotmolwi džěcžo mjelcžo. Šižo džęšacž krocželow prijedy teho šchędžiwza ščęze šebi džěcžo šwój klobucž a postrowi jeho š čęšęčenjom. — Š tak krašna rola je džěcžaza wutroba! Teho dla nještomdž tola žadyn nan, žana macž, žadyn wučer šwęru wopomnicž, šcho je jim Bóh w džěcžatkach dowęril a tak maja do jich wutrobom šymjo Božeho šłowa pilnje roššymacž, šo mohli šunu na tamnym wulkim dnju, hdžž šwoje šnopy pschinjęku, na nich pošakacž: tutón mój nan, a tuta moja macž je mje na węcžny pučž derje pošakala.

Wšhelake š bliska a š daloka.

— Š Katez. Nowy knjes šarar Gólcž š Budyšchinka šo njedželu 26. oktobra psches knjesa wšchšcheho zyrkwineho radžicžela Meiera šapokaja.

Š **Poršiz.** Budyške pobocžne Gustav-Adolfske towarštw šwjecžesche šandženu šrijedu šwój lętušchi šwjedžęn w Poršiškim Božim domje. Wošada bęšche na njón wšcho derje pschihotowala, psched zyrkwju a w Božim domje, wošębe na woltarju, wšcho hacž nanajrjenscho wudebika, a Bóh luby Knjes bęšche rjane wjedro wobradžil. Šopoldnju w 2 hodž. šo šerbste kemščenje šapocža. Duchowni, kotrychž bę šo 15, mješ nini tež k. wšchšchi zyrkwinski radžicžel Meier š Budyšchina, na šwjedžęn š bliska a š daloka šeschlo, šo w šwjedžęškim čahu wot šobustawom Poršiškeho zyrkwineho prijóšterštw pschewodženi do Božeho doma podachu, kotryž hižo š nutrnymi kemščerjami napjelnjeny namafachu. Ššwjedžęški předar na šerbškim bę knjes šarar Šencž š Kamjęza, šyn njeho Šalowskeho duchowneho. Na pošložku epistole na šwj. Michala wón wuložowasche, kotre je wojowanje Gustav-Adolfskeho towarštw, kotre šu jeho brónje a fajfe je jeho dobyęze. Š napjatej nutrnosęzu wošada na jadriwe, w čištej šerbškej ręczi pschednjęšene přędowanje šedžbowasche, kotrež móžnje ša šwjate a nufne škuttowanje Gustav-Adolfskeho towarštw šahorjesche. Na němškim kemščenju, kiž šo 3/4 hodž. šapocža a na kotrymž bę tež wjele pošlucharjom, knjes šarar dr. Šeber š Budyšchina jako šwjedžęški předar na pošložku Šana šęž. 1, 15—17 wo tym ręcjesche, šo Gustav-Adolfske towarštw špochi k Šhryštuškej šhladuje, a pschi tym wuložowasche: Šhryštušowe praschenje na naš, našche wotmolwjenje ša njeho a jeho nadawš ša naš. Tež jeho přędowanje bęšche hłóš, kiž pošlucharjam š mozu do wutroby klinčesche. Šorjensčena bę Woža šlužba tak derje na šerbškim, kaž na němškim kemščenju psches wušpęwanje jara derje pschednojšeneje a węšęze š wulkej prózu wufnjeneje motetty Poršiškeho męšchaneho zyrkwinskeho khorosę, kiž k. šantor Šancžka nawjeduje. Woltarju Božu šlužbu męjachu po rjadu k. šararjo Šichžan š Šodžija, Matek š Warta, Šabler š Budyšchina a Šerniš š Klufšcha. Ša šwjedžęštu šollektu šo na šerbškim 135,24 hr., na němškim 127,12 hr., pošajkim wšcho hromadže 261 hr. 36 np. nawda. Šdnyž k temu wošmješch, šo je šo psched krotkim psches domjazu šollektu w Poršiškej wošadže ša Gustav-Adolfske towarštw 161 hr. 40 np. našberalo, dha je špodžiwanjom widžijch, šo je Poršiška, tola niz runje wulka wošada w bęhu pošlednich dnjow ša Gustav-Adolfske towarštw 422 hr. 62 np. ša wopor pschinjęšla. Ššwjedžęn je šo pošajkim we wšchēm hacž nanajrjenscho pošradžil. Ša to mamy šo zylej Poršiškej wošadže, kiž, hacž runje šwjedžęn do nufneho čęaka padny, šo tola džęla wšda, jejnemu zyrkwinskemu prijóšterštwu, wošębe pak štarosęžiwemu prózowanju k. wošadžineho šararja Šrygarja a jeho žytemu hospodliwemu domej džakowacž. Bóh pak pschijporjey w zylej wošadže lubosęz ša škuttowanje Gustav-Adolfskeho towarštw, kiž duchownej nusy werybratrow w rošpróščenju wotpomhacž pyta!

K rošpominanju.

Luther nęhdže w šwojich pišmach praji, šcho tuto žiwjenje njeje a šcho je.

Tuto žiwjenje njeje nabožnosęz, ale roščenje w nabožnosęzi; niz štrowosęz, ale wuštrowjenje; niz hęcęze, ale bywanje a pschibjęranje; niz wotpoczink, ale prózowanje. My hišęęze čzi nješšmy, ale my budžemy; to našche hišęęze njeje ščinjene ani dokonjane, ale je w džęle a we wuškuttowanju; tu hišęęze njeje kónž, ale pučž; tu hišęęze šo wšcho nježehli a njebljšęęzi, ale šo čišęci a wujajnjuje.

„Šombaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchčch pschedawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacž. Na šchtwórcž lęta placzi wón 40 np., jenošliwe čzišla šo ša 4 np. pschedawaju.